سورية
جريدة يومية سياسية حرة
صاحب الامتياز ورئيس التحرير المسؤول
وانس يازجيان
حلب ص. ب ٨١٤ هاتف ١٣٩٩٠

ՍՈՒՐԻԱ
ՕՐԱԹԵՐԹ

ՀԵՌԱՁԱՅՆԻ ԹԻՒ 22632, ՆԱՄԱԿԱՏՈՒՓ ԹԻՒ 814

ԺԴ. ՏԱՐԻ
ԹԻՒ 119 (4231)
ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ,
2 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1959

ԳԻՆ՝ 15 Ս. Դ.

ՍԱԼԱՀ ՍԱԼԷՄ ՄՈՍԿՈՒԱ ԳՆԱՑ

ԳԱՀԻՐԷ.— «Կումհուրիէթ» թերթի խմբագրապետ եւ նախկին ազգային առաջնորդութեան նախարար Սալահ Սալէմ երէկ Գահիրէէն Մոսկուա մեկնեցաւ սովետական Թու 104 օդանաւով մը։ Ան սովետ մայրաքաղաք հասաւ կէսօրէ վերջ ժամը 1.30ին։

Սալահ Սալէմ Սովետ Միութեան մէջ պիտի մնայ մօտ 10 օր, որու ընթացքին պիտի տեսակցի վարչապետ Խրուշչեւի եւ այլ սովետ ղեկավարներու հետ։ Ան իր հետ կը տանի նախագահ Նասըրի մէկ անձնական նամակը՝ սովետ վարչապետ Խրուշչեւի։

ԳԵՐԱԳՈՅՆ ՍՈՎԵՏԻ ՓԱԿՄԱՆ ՆԻՍՏԻՆ ՄԷՋ

Ն. ԽՐՈՒՇՉՈՎ ՊԱՐԶԵՑ Ս. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԱՐՏԱՔԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

ՍՈՎԵՏ ՎԱՐՉԱՊԵՏԸ ՆՈՐ ԱԶԴԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ՏՈՒԱՒ ԹՈՒՐՔԻՈՅ

ՄՈՍԿՈՒԱ.— Սովետ վարչապետ Նիկիթա Խրուշչեւ կարեւոր ճառ մը արտասանեց Գերագոյն Սովետի փակման նիստին մէջ, պարզելով Սովետ Միութեան ներկայ արտաքին քաղաքականութիւնը։

Վարչապետը մէկ առ մէկ վեր առաւ միջազգային հրատապ խնդիրները եւ լուսաբանեց Սովետ Միութեան կեցուածքը՝ անոնցմէ իւրաքանչիւրին հանդէպ։

Խօսելով գագաթնաժողովի՝ խորհրդաժողովին մասին, ան պահանջ ներկայացուց այս հանդիպումը շուտափոյթ կերպով կատարելու ուղղութեամբ, եւ շեշտեց թէ խորհրդաժողովին գլխաւոր խնդիրը պէտք է ըլլայ զինաթափութեան հարցին լուծումը։ Ան աւելցուց որ ընդհանուր եւ ամբողջական զինաթափութիւնը լաւագոյն միջոցն է տեւական խաղաղութիւնը ապահովելու, բայց Ս. Միութիւնը չի հակառակիր զինաթափութիւնը աստիճանական ծրագիրներով գործադրութեան դնելու որեւէ առաջարկի։

Վարչապետը շեշտեց որ ինք եւ Նախագահ Այզընհաուըր համաձայն գտնուած են գագաթնաժողովին խորհրդաժողովին գումարման անհրաժեշտութեան, առանց որուն հնարաւոր չէ մի ժողովային ատենադպիրներուն վերջնական լուծումներ հայթայթել։

Ժողովրդային Չինաստանի քաղաքականութիւններուն ակնարկելով Խրուշչով ըսաւ թէ Սովետ Միութիւնը կատարելապէս կը բաժնէ Ֆորմոզան ազատագրելու Փեքինին քաղաքականութիւնը եւ շարունակէ զօրավիգ կանգնիլ մայր Չինաստանի, մինչեւ որ իրականանայ այս կցումը։

Վարչապետ Խրուշչով յայտնեց որ պատերազմի ասպարէզ մը կը մնայ Լաոսի մէջ եւ պահանջեց որ օտար պետութիւններ խուսափին միջամուխ ըլլալու այս երկրին գործերուն, աւելի չընծայելու համար քաղաքացիական խռովութեան պատերազմի մը։

Ապա, Խրուշչով խօսեցաւ չինահնդկական յարաբերութեան մասին եւ յայտարարեց թէ սահմանային այս կնճռոտ խնդիր բանակցութեան ճամբով լուծուելու պարագային՝ Սովետ Միութիւնը մեծ գոհունակութիւն պիտի զգայ։

Միացեալ Նահանգներ կատարած իր այցելութեան մասին խօսելով, սովետ վարչապետը ըսաւ թէ ամերիկացի ժողովուրդը պատերազմ չ'ուզեր եւ կը փափաքի լաւ յարաբերութիւններ մշակել Սովետ Միութեան հետ։ Ան ընդգծեց որ ամերիկացի ժողովուրդը այժմ համոզուած է որ սովետ ժողովուրդը կ'ուզէ ապրիլ բարեկամական կապերու վրայ հաստատուած խաղաղութիւն մը։

Բրիտ. վարչապետ Մաք Միլընի Մոսկուա այցելութեան ակնարկելով, ան յայտարարեց թէ այս այցելութիւնը շատ օգտակար եղած է անգլօ-սովետ յարաբերութեանց բարելաւումին։

Խրուշչով ապա վեր առաւ իր Ֆրանսա այցելութեան պարագան ու շեշտեց թէ Զօրավար Տը Կոլի հետ իր ունենալիք հանդիպումը օգտակար կրնայ ըլլալ միջազգային խաղաղութեան հաստատումի գործին։ Ան աւելցուց որ իր այս այցելութիւնը կրնայ նպաստել սովետ-ֆրանսական յարաբերութեանց բարելաւումին, որոնք վատթարացած են Ալճերիոյ եւ այլ երկիրներու մէջ Ֆրանսայի վարած գաղութատիրական քաղաքականութեան բերումով, ան օգտակար գտաւ Ալճերիոյ համար պատրաստուած ֆրանսական նոր ծրագիրը։

Վարչապետ Խրուշչով ապա ընդգծեց որ միջազգային բանակցութիւններու առաջին հանգրուանին մէջ մնած է այլ խնդիր, ինչ որ յայս կը ներշնչէ թէ բոլոր դժուարութիւնները կարելի պիտի ըլլայ հարթել համբերատար եւ խաղաղ բանակցութիւններով։

Այս կարգի խնդիրներէն մէկն է գերմանական հարցը, յայտնեց ան, եւ Սովետ Միութիւն իր գիրքը բանիցս ճշդած է անոր հանդէպ։ Սրբագրելի մէջ կան որոշ առաջնակարգ հարցեր, որոնց շուրջ բանակցութիւն պէտք է վարել՝ օգտակար կարգադրութիւններ ընելու համար։

Սովետ վարչապետը ապա անդրադարձաւ օտար երկիրներու մէջ ռազմախարիսխներ հաստատելու հարցին եւ շեշտեց թէ այս կարգի ապահովիչներ միայն կը ծառայեն պատերազմի մը հրահրումին։

Դրացի Թուրքիոյ կեցուածքին մասին խօսելով, Խրուշչով ըսաւ որ այս երկիրը օտարներու ռազմախարիսխներ արամադրելով մեծապէս կը վտանգէ իր գոյութիւնը։ Ան շեշտեց որ պատերազմի մը պարագային Թուրքիոյ այս կեցուածքը առիթ պիտի ընծայէ որ առաջին հարուածներէն բաժին հանէ իրեն եւ քանդուի իր հողամասը։

Վարչապետ Խրուշչով յիշեցուց որ Սովետ Միութիւն շատ փորձեր կատարած է՝ բարի դրացնութիւն հաստատելու համար Թուրքիոյ հետ եւ մեծ նշանակութիւն տուած է Քեմալ Աթաթիւրքի այն քաղաքականութեան թէ պէտք է բարի դրացնութիւն հաստատել շրջապատի երկիրներուն հետ, բայց Թուրքիոյ ներկայ վարիչները անտեսած են այս կարեւոր պարագան։

Իրանի մասին խօսելով, սովետ վարչապետը յայտնեց որ այս երկիրը վերջերս կարեւոր ձեռնարկներ ըրած է՝ սովետական բանակի յարաբերութիւնները բարելաւելու ուղղութեամբ, եւ յոյս յայտնեց որ Թեհրան փափաքութեան կ'անթարկէ իր քաղաքականութիւնը։

Պահանջելէ վերջ որ օտար բոլոր ուժերը պէտք է քաշուին Քորէայի երկու հողամասերէն, սովետ վարչապետը նորէն շեշտեց ընդհանուր զինաթափութեան անհրաժեշտութիւնը, որ պիտի ճշդէ խաղաղութեան կամ պատերազմի ճակատագիրը։

Վերջացնելով իր խօսքը՝ վարչապետ Խրուշչով շեշտեց որ Սովետ Միութիւնը ո՛չ ակար է եւ ոչ ալ սատանան, ու եթէ զինաթափութեան այս հրաւէրը կ'ուզէ բոլորին, այդ չի նշանակեր թէ ան որեւէ ձեւով ինքզինք ակար կը զգայ։ Ու ան եզրակացուց. «Սովետ Միութիւն իր կարելին պիտի ընէ ապահովելու համար տեւական խաղաղութիւնը»։

ՏԻԵԶԵՐԱԳՆԱՑ ԿԱՄԱՒՈՐՆԵՐԸ

ՓԱՐԻԶ.— Դէպի լուսին մարդ ղրկելու եւ սովետ ակադեմիկոսներ գիտնականներ Յեծերովի եւ Պլակոնրաւովի կողմէ այս մասին արուած բացատրութիւնները մեկնաբանելով, այսկղի գիտնական շրջանակներ կ'ըսեն որ նման փորձ մը, այսօրուան կանուխ՝ համազօր է անդրադարձ փորձի մը, որ վտանգի տակ կը դնէ անջրպետ դըր կըւող մարդիկը։

Բայց գիտել կը տրուի այս առթիւ, որ Սովետ Միութեան Գիտութիւններու ակադեմիոյի պատգամախօս մը վերջերս յայտարարած էր թէ մարդկութիւնը պէտք է պատրաստ ըլլայ մթնոլորտը հատանցելու գործին մէջ զոհողութիւններ ընելու եւ թէ՝ առաջին հերթին անջրպետ ուղարկուելիք անհատները կատարելապէս մը գիտակցին այն վտանգին, որ կը սպառնայ իրենց։

ՀՐԱՑ ԵՒ ԱՐՈՒՍԵԱԿ

Սովետ տիեզերագնացութեան յատուկ ծրագիրները կ'ընդգրկեն ուղեւորութիւն դէպի Հրատ եւ Արուսեակ մոլորակները՝ 1961ի ընթացքին, իսկ քիչ աւելի վերջ՝ դէպի ուրիշ մոլորակներ։ Հրատ եւ Արուսեակ մեկնողներուն թիւը պիտի ըլլայ 2-6 հոգի, որոնք պիտի ճամբորդեն տիեզերագնացը մասնաւոր նաւերով («Անջրպետային յածանաւեր»)։ Այս ընթացքով, Սովետ Միութիւն աւելի քան 100 անձեր պիտի ուղարկէ Երկրի անջրպետէն հեռու։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՐԳԱՐՈՒԵՍՏԻ ՊԱՐԾԱՆՔ

ԵՐԳԻ ԵՒ ՊԱՐԻ ԱՆՍԱՄԲԼԸ ԿԸ ԹՈՂՈՒՑՈՒ ԵՐԵՒԱՆԷՆ Մ. ԱՐԵՒԵԼՔ

ԹԱԹՈՒԼ ԱԼԹՈՒՆԵԱՆԻ ԱՐՈՒԵՍՏԱԳԷՏՆԵՐՈՒ ՀՌՉԱԿԱՒՈՐ ԽՈՒՄԲԸ

Գահիրէ, Հալէպ եւ Դամասկոս պիտի տայ իր առաջին համերգը

Գահիրէէն կը հեռագրուի, որ Սովետական Հայաստանի Պետական Երգի եւ Պարի հռչակաւոր Անսամբլը՝ վաստակաւոր եւ մրցանակակիր արուեստագէտ Թաթուլ Ալթունեանի ղեկավարութեամբ, Երեւանէն Գահիրէ հասած է Ուրբաթ գիշեր եւ յաջորդ օրն իսկ (Շաբաթ գիշեր) տուած է իր առաջին համերգը Միջին Արեւելքի գաղութային կեդրոնները այցելելու իր ուղեւորութեան ճամբուն վրայ։

Անդրանիկ համերգին կատարողական յաջողութեան մասին տեղեկութիւններ կը պակսին տակաւին, բայց այլեւս կարելի է յայտարարել որ համբաւաւոր Անսամբլը Դամասկոս կը հասնի Նոյեմբերի 10ին, ուրկէ իր ելոյթները ունենալէ վերջ կը ժամանէ Հալէպ՝ ամսոյս 14ին եւ իր համերգներու շարքը կու տայ Նոյեմբերի 15—20, վեց օր յաջորդաբար, տեղւոյս Ճարտարարուեստական եւ Երկրագործական Տօնավաճառի Նորակառոյց հսկայ սրահին մէջ։

Վերեւի նկարը ցոյց կու տայ անսամբլին ամբողջական կազմը՝ ելոյթի մը ընթացքին։ Կը տեղեկանանք, որ Անսամբլը իր շրջագայութեան ձեռնարկած է 60 հոգիով, որոնց մէջ կը գտնուին, ի միջի այլոց, եւ բացի համբաւաւոր ղեկավար Թ. Ալթունեանէն, մենակատարներ Լուսիկ Կոչեան, Ասպրիկ Թամալեան, Վաղարշակ Մամիկոնեան եւ ուրիշներ (չմոռնալ նաեւ Վարդանի խաչատուրեան)։

Հայկական ժողովրդական Երգի եւ Պարի պետական վաստակաւոր Անսամբլը կազմուած է 1938ի Մարտ ամսուն։ Կազմակերպման առաջին իսկ օրէն Անսամբլը իր շուրջ համախմբեց շնորհալի եւ տաղանդաւոր երիտասարդ երգիչ-երգչուհիներ, նուագող երաժիշտներ եւ պարուհասի տաղեր։

Կատարողները, բստ իրենց մասնագիտութեան, բաժնուած են երեք հիմնական խումբերու.— Երգեցիկ խումբ՝ 40 հոգի, պարող-պարուհիներ՝ 25 հոգի եւ ժողովրդական գործիքներու նուագախումբ մը՝ 15 հոգի, առանց հաշուելու երգիչ մենակատարները։

Անսամբլի պարերու պալետ-մէյսթըրն է Եղիազար Մանուկեան։ Այս բաժինը չափազանց բարդ է եւ հետաքրքրական, եւ ունի ազգային իւրայատուկ երանգաւորում իր մեթոտիկական առանձնայատկութիւններով։

Անսամբլի շրջագայութեան, կազմին, յայտագիրներուն եւ այլ առանձնայատկութիւններուն մասին անհրաժեշտ տեղեկութիւնները պիտի հայթայթենք մեր ընթերցողներուն՝ ըստ կարելիութեան եւ պայմաններուն։

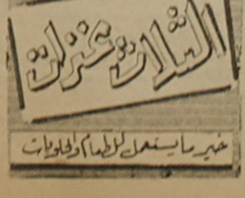

ԿԻՊՐՈՍԻ
ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

ՆԻԿՈՍԻԱ.— Մակարիոս Արքեպիսկոպոսը հաղորդեց որ Կիպրոսի սահմանադրութեան շուրջ խորհրդակցութիւնները, որոնք ութ օր առաջ յետաձգուած էին, տեղի պիտի ունենան առաջիկայ շաբաթ։

Այս յետաձգումը կատարուեցաւ Արքեպիսկոպոսին կողմէ, երբ հետեւանք Թուրքերու կողմէ ծովու ճամբով Կիպրոս զէնք բերելու փորձերուն։

Մակարիոս որոշադրն բացատրութիւններ տուաւ նաեւ Թուրքիոյ, Յունաստանի եւ Կիպրոսի միջեւ կնքուելիք պաշտպանութեան դաշնագրին մասին։ Ան շեշտեց որ դաշնագիրը չի պարտադրեր Կիպրոսի որ պատերազմի դիմէ այն պարագային՝ երբ Թուրքիա կամ Յունաստան պատերազմի մէջ մտնեն։ Եւ եթէ Կիպրոս ան կախութիւնը վտանգուի բռնութեամբ, միայն Կիպրոսի կառավարութեան հրաւէրով է որ Յունաստան եւ Թուրքիա կրնան միջամտել։

ՈՒՂՂԱԿԻ ՆԱՒԱՐԿՈՒԹԻՒՆ
ՊԷՅՐՈՒԹԻ ԵՒ ՍԱՄՀԻ
ՆԱՒԱՀԱՆԳԻՍՏՆԵՐՈՒՆ ՄԻՋԵՒ

ՄՈՍԿՈՒԱ.— Դալթեան երկիրներու սովետական նաւախարիսխներէն ուղղակի դէպի Արաբական Միացեալ Հանրապետութիւն ծովային երթեւեկ մը պիտի հաստատուի, համաձայն ԹԱՍՍ լրատու գործակալութեան։

Այս որոշումը արդիւնք է ԱՄՀի եւ Սովետ Միութեան առեւտրական նաւատորմերու իշխանութիւններուն միջեւ Մոսկուայի մէջ տեղի ունեցած բանակցութիւններու։ Փոխադրուած բեռները հաւասարապէս պիտի բաժնուի երկու երկիրներու նաւերուն միջեւ։

ԹԱՍՍ կ'աւելցնէ թէ որոշուած է աւելցնել թիւը այն նաւերուն որոնք կ'երթեւեկեն այս գիծին վրայ՝ եթէ փոխադրուելիք ապրանքներուն համար անբաւարար ըլլան ներկայիս գործող նաւերը։

Արաբական պատուիրակութիւնը, որ կը ղեկավարէր Թաուֆիք Անհար, 12 օր մնաց Ս. Միութեան մէջ, որու ընթացքին այցելեց Լենինկրատ եւ Օտեսա, բացի Մոսկուայէն։

ԴԱՄԱՍԿՈՍԻ «ՆՈՐ ՕԴԱԿԱՅԱՆ»Ը

ԴԱՄԱՍԿՈՍ.— Գանձէն հասնող տեղեկութիւն մը կը հաղորդէ որ Արեւմտեան Գերմանիոյ կառավարութիւնը տնտեսական օժանդակութիւն խոստացեր է Դամասկոսի մօտ նոր օդակայան մը շինելու ծրագրին։

Գերմանական թերթի մը համաձայն, Արեւմտեան Գերմանիա այս ծրագրին իրագործման համար պիտի տրամադրէ 92,000 սթերլինի գումար մը, իսկ ԱՄՀ պիտի տրամադրէ 9000 սթերլին։

Կը տեղեկացուի նաեւ որ այս խնդրով շահագրգռուող գերման ընկերութիւնը նոր օդակայանին համար գտած է յարմար վայր մը Դամասկոսէն 20 քիլոմեթր հեռու, որուն օդերեւութաբանական պայմանները աւելի նպաստաւոր են քան ներկայ օդակայանին պայմանները։

ԲԺՇԿԱԿԱՆ

ՏԵՍՕՆԱՔԱՆՆԵԱՑ ՄԸ «ՔԱՆՍԵՌ»Ի ՄԱՍԻՆ

1) «Քանսեռ»ը տխուր բան մըն է, որ բոլորին սիրտը թունդ կը հանէ։ Ան երբեմն անբուժ է, որովհետեւ անտանելի ցաւեր կը պատճառէ, որոնք ոչ իսկ «մորֆին»ի ներարկումներով կը հանդարտին։ Այս հիւանդութիւնը, բոլոր ախտերէն ամենէն շատ թիւով զոհեր կը խլէ և «քանսեռ»ի դէպքերը յարաճուն յաւելումի մէջ են։

«Քանսեռ» ըսելով կ'ըմբռնենք այն բոլոր թունաւոր եւ ժահռոտ բորբոքումները և ուռերը, որոնք երեւան կու գան մեր մարմնոյն մէջ։ Ըստ վարակուած հիւսուածին և բնոյթին, կը տրուին զանազան անուններ, բայց խորքին մէջ այդ բոլոր անունները կրողները նոյն գէշ յատկանիշը ունին։

2) «Քանսեռ»ը երեւան կրնայ գալ նորածիններէն մինչեւ մահամերձ ծերունիներուն մօտ։ Կը յիշուին պարագաներ, ուր երախաներ ծնած են «քանսեռ»է վարակուած։

Ականատես եղած եմ պարագայի մը, ուր երախան աշխարհ եկած էր ուղեղային ուռով, աչքերը դուրս ցցուած էին և տեսողութենէ զուրկ էր։ Այս նորածինին հայրը «քանսեռ» ունեցած էր և Ք. ճառագայթներու ենթարկուած։

Անշուշտ հազուադէպ են նմանօրինակ պարագաներ, բայց անոնք հազուադէպ ըլլալով հանդերձ, մատնացոյց են «քանսեռ»ի փոխանցման կարելիութեան տեսակէտէն։

Լսուած է երբեմն այն կարծիքը թէ «քանսեռ»ը միայն չափահասներու յատուկ է։

3) Ախտանշաններ — «Քանսեռ»ի ախտանշանները բազմատեսակ են և կախում ունին վարակուած գործարաններէն և հիւսուածքներէն։ Ու հաստատ երբ ասէ անձ, իր սովորական կեանքին մէջ անբնական և երկարատեւ ախտանշաններ կը զգայ պէտք է դիմէ բժիշկին և ենթարկուի շատ լուրջ քննութեան։ Այդ ախտանշանները կրնան հետեւանք չըլլալ լուրջ հիւանդութեան մը, բայց նախընտրելի է յառաջացնել ի մտի ունենալ, նախազգոյշ մնալով փրկուելու համար։

Անախորժութիւնը, երկարատեւ հազը, նիհարութիւնը, անբուժ ցաւերը, աղիքներու խանգարումը, ձայնի տկարացումը, գլխու ուժգին ցաւերը, տեսողութեան խանգարումը, ուռերու երեւումը և ուրիշ բազմաթիւ ախտանշաններ պէտք է մեզ անտարբեր չթողուն։

4) Ինչպէ՞ս կարելի է ստուգել «Քանսեռ»ի գոյութիւնը կարելի է ստուգել ըստ պարագային 1) կասկածելի նկատուած հիւսուածներու մանրադիտային քննութեամբ, որ կը նկատուի ամենէն դրականը և ստոյգը։ 2) ճառագայթներու քննութեամբ, 3) կարգ մը պարագաներու մէջ արեան քննութեամբ, 4) ականջային քննութեամբ (աչքին խորը), 5) խուխի քննութեամբ, թոքային «քանսեռ»ի մէջ։ Այս քննութեանց արդիւնք, վերջերս, Ա. Միութեան գիտունները յայտնեցին թէ գտած են «քանսեռ»ի գոյութիւնը երեւան հանող արեան ինքնայատուկ քննութիւն մը, որուն շնորհիւ կարելի է ստուգել ոչ միայն նորածին «քանսեռ»ի մը գոյութիւնը, այլ մինչեւ իսկ մէկուն մը «քանսեռ»ի հակում ունենալը կամ ո՛չ։

Այս քննութիւնը չեմ գիտեր թէ ընդհանրացա՞ծ է և կամ ի՞նչ արժէք կը ներկայացնէ։

5) «Քանսեռ»ին պատճառը կը մնայ դեռ անծանօթ։ Ճիշդ է որ յաճախ թերթերու մէջ այս մասին զգայացունց յայտնութիւններ կ'ըլլան, բայց անոնք տեսութիւններէ անդին չեն անցնիր։ Գիտուններէն ոմանք թերեւս իրաւունքով կ'ենթադրեն թէ ան հաւանօրէն մանրէական բնոյթ մը ունի։ «Քանսեռ»ին մարմնոյն մէջ առաջ բերած նորանոր վարակումները, նոյն ընտանիքին մէջ անոր աւելի յաճախակի ըլլալը և ուրիշ պարագաներ, կը խօսին ի նպաստ անոր մանրէական բնոյթին։ Ջերմութեան բացակայութիւնը միտական պատճառ մը չէ անոր մանրէական չըլլալուն. ուրիշ ծանրակշիռ հիւանդութիւններ կան որոնք «Քանսեռ»ի նման ուռեր և վարակումներ կը պատճառեն և զերծ են ջերմութենէ, ինչպէս փրանկախտի, թոքախտի, մակաբոյծներու առաջ բերած ուռերը և բորբոքումները, որոնք վարակիչ են։

6) Դարմանը ի՞նչ է։ Ժամանակակից կայր դարմանումով կարելի չէ «քանսեռ»ը կանխել, այլ գայն ապահովօրէն բուժել։ Կիրարկուած դարմանումները կը նպատին երեւան եկած ուռերը մարմնէն հանել, բորբոքումները և «քանսեռային» բջիջները փճացնել Ք. ճառագայթներով, ռատիոմով և վերջերս ալ «իզոթոբ» կոչուած ճառագայթարձակ մարմիններով։

7) Բուժումին համեմատութիւնը։ Ժողովուրդը իրաւունք ունի գիտնալու թէ ժամանակակից դարմանումով բուժումներ կա՞ն և ի՞նչ է բուժումներու համեմատութիւնը։

Հիւանդութեան սկզբնաւորութեան դարմանումի դիմողները բուժումի շատ աւելի յոյս ունին։ Բայց դժբախտաբար, շատ քիչեր են որ կ'օգտուին այս առաւելութենէն։ Հիւանդները ուշ կը դիմեն բժիշկին։ Շատ անգամ, ինչպէս կ'ըսուի, «գործը գործէն անցնելէն» յետոյ է որ կը կատարուի բժշկին դիմումը։

Այս նկատումով անհրաժեշտ է որ մարդիկ պարբերական քննութեան ենթարկուին։ Ցիշուած դարմանումներու շնորհիւ, կարեւոր թիւ մը կը ներկայացնեն բուժուողները և նոյնպէս կարեւոր թիւ մը կը ներկայացնեն չբուժուելով հանդերձ եր կարատեւ ապրողները։ Ուրեմն բուժումի միակ յոյսը կանուխէն բժիշկին դիմելու մէջ է, պայմանաւ որ այդ բժիշկն ալ անհոգութեամբ կամ ագիտութեամբ զանց չընէ անհրաժեշտ քննութիւնները։

8) Ներահօս դարմանումներ. — Ներահօս ցեղերով (Օսմոն) կատարուած դարմանումի փորձերը ասէ արդիւնք չեն տուած։ Անոնք իրր թէ երկրորդական եւ օժանդակ օգտակարութիւն կը ներկայացնեն «Քանսեռ»ի դարմանման մէջ. և սակայն այդ օգտակարութիւնն իսկ կասկածելի է։

Պարբերաբար հրապարակ կ'ելլեն հակաքանսեռային ցեղեր և չիճուկներ, որոնք օգտակար են միայն զանոնք հրապարակ հանողներուն գրպանին…

Վերջերս եւրոպացի բժիշկ մը աղմուկ կը հանէ իր հակաքանսեռային «Քալմիօղիս» անունը կրող դեղով։ Ոմանք անոր կը վերագրեն բուժումներ։ Ամերիկայի բժշկական դասը կը մերժէ անոր վերագրուած հակաքանսեռային բնոյթը։

Լուրթեան մէջ, դեռ ոչ մէկ իրական նորութիւն Արեւէն ներքեւ։

(Շար. Գ. էջ)

ԽՈՐՀՐԴԱՒՈՐ ՈՃՐԱԳՈՐԾԸ

Օվերթոն հարցուց անոր.
— Ա՞յս ինչ է…
— Բոլորովին թերեւս աւելի առաջ անոր մասին բան չես լսած… ան շատ օգտակար է երբ մարդ գլխու պտոյտ կը զգայ…

Ու Լիւբեն գրասեղանին մօտենալով սկսաւ թաշկինակին թրջած մասով սրբել դղրոցը ու անոր կզպանքին չորսը… յետոյ ժպտելով ըսաւ.
— Հիմա սկսայ ապահովութիւն զգալ, որովհետեւ դղրոցին վրայի մատներու հետքերը կը մատնացուցէին զիս…
— Ի՞նչ սուր գող մըն ես։
— Հանդարտէ պարոն Օվերթոն, ինձ կը թուի թէ չիկաբօի այլեւս չեն գիմանար առայսպիսի ճնշումներու…
Վոլպուր կնոջը զատնալով ըսաւ անոր.
— Իսկ դուն անկէ նուազ ահրազործ չես։ Ձեզ բանեցի անոր հետ, այս գող սիրահարիդ հետ… անպայման իրազութիւնը պիտի հասկնամ… նոյնիսկ եթէ ձեզ բանտ առաջնորդել պէտք ըլլայ…
Դինը հատկտուր բառերով ըսաւ.
— Վոլպուր անպատկառ արտայայտութիւններ կ'ունենաս։
— Դուն ալ հասարակ գող մըն ես…

⁂

Մարդը լռեց, երբ Լիւբեն մէկէն պատեց անոր երեսին… ու Վոլպուր երբ նոյնւածքը մէյ մը Լիւբենի մէյ մըն ալ իր կնոջ վրայ կը դարձնէր, աչքին հանդիպեցաւ թուղթ կարելիք դանակը… Լիւբեն անմիջապէս կռահեց թէ ի՞նչ կ'անցնէր մարդուն մտքէն, որով եթէ Վոլպուր այդ դանակը ձեռք ձգէր, անհերքելի փաստ մը պիտի ունենար որ պիտի հաստատէր դղրոցը բացողին ինքնութիւնը… Նկատի ունենալով ու դանակի կոթին վրայ դրոշմուած էին անոր մատներուն հետքերը… ուրեմն պէտք էր այդ դանակը խլել նախքան Վոլպուրի ձեռքը անցնէր…

Սակայն Վոլպուր իր կարգին խորամանկ էր ու մէկէն ըսաւ.
— Բանի որ ձեզմէ բացատրութիւն մը պիտի չկարենամ առնել, ուրեմն ոստիկանութիւնը հրաւիրեմ…

Այս ըսելով մօտեցաւ սեղանին վրայ գտնուող հեռաձայնին ու վերցուց ընկալուչը, առելովա նոյնւածքներ ուղղելով կնոջը ու անոր սիրահարին…

Այդ պահուն դրան զանգը հնչեց երկար առեն… բոլորը անակնկալի եկան… Լիւբենի թուեցաւ որ Վոլպուր կ'ուզէր կնոջմէն պահանջել որ երթայ և դուռը բանայ… սակայն ընկերկեցաւ և նախընտրեց ինք երթալ։ Թերեւս ինք գիտէր թէ ով էր եկողը… ու հաւանաբար կը սպասէր անոր… մարդը ընկալուչը եր տեղը դրաւ, շուտով վերցուց դանակը և դըրպանը դրաւ… Լիւբեն անակնկալի եկաւ այս շարժումէն, ու երբ փորձեց անոր վրայ յարձակիլ, ատրճանակը տեղը կեցուց զինքը…

ԴՐԵՑ՝ ՍԱՐԳԻՍ ՆԵՐՍԵՍԵԱՆ

Դրան զանգը անգամ մը եւս հնչեց… Վոլպուր սկսաւ եա եա երթալ, ու դանէն դուրս ելլելէ առաջ այնպիսի նոյնւածք մը նետեց երկուքին վրայ որ ցոյց կու տար թէ արքան կատէր զիրենք…

Դրասենեակին մէջ երբ առանձին մնացին, Լիւբեն ըսաւ.
— Իրաւ որ զարմանալի ընդունելութիւն մը պիտի ըլլայ. այցելուին դուռը պիտի բանայ, մինչ ատրճանակը ձեռքըն է.
— Արդեօք ո՞վ է այցելուն։ Ամուսնոյս ընթացքէն կը յայտնուէր, այցելուի մը կը սպասէ… Ան կրնար ինծի առաջարկել որ դուռը բանամ, իսկ ինք հոս կը մնար ատրճանակը վրաս ուղղելով, կամ կրնար սպասել մինչեւ որ զանգին ձայնը սպասաւորներէն մէկը արթնցնէր ու դուռը բանար…
— Ճիշդ է…
— Կը կարծե՞ս որ մատի հետքեր կան թուղթ կարելիք այդ դանակին վրայ։
— Անշուշտ, ու մինչեւ այսօր մատներու հետքերը ասէ մատներու հետքերուն հետ չեն խառնուած, բայց քու մատներուդ հետքերէն…

Ցանկարծ պայթիւնի ձայն մը լսուեցաւ մթութեան մէջ. Լիւբեն անմիջապէս կռահեց թէ ձայնը նրբանցքէն եկաւ։

ԳԼՈՒԽ Գ.

ՆՈՐ ԱՆԱԿՆԿԱԼՆԵՐ…

Անհայի դէմքին վրայ սարսափի նշաններ տեսնուեցան, Լիւբեն զայն հանդարտեցնելէ ետք, առաջացաւ դէպի նրբանցքը։

Նրբանցքին մէջ լամբար մը կը [illegible]ուարէր չուրջը. երբ դրան մօտեցաւ, տեսաւ ինչ որ փնտռած իր աչքէն…

Վոլպուր Օվերթոն երկարած էր գետինը ու արիւնը կը հոսէր կուրծքէն, ճիշդ սրտին վրայէն։ Լիւբեն մօտեցաւ անոր, քննեց զայն, ու տեսաւ որ մարդը արդէն մահացած էր…

Դուռը փակ էր. բացաւ զայն, ակնարկ մը նետեց դուրսը, ուր առեն պարտէզը շրջապատուած էր խոր մթութեան մը մէջ. յետոյ գլուխը շարժեց, հասկցաւ որ ոճրագործը դուրսը գտնուողն էր. ան օգտուելով Վոլպուրի առանձին ըլլալէն, կրակեց անոր վրայ ու փախաւ…

Այդ պահուն խեղդուկ ճիչ մը լսեց, ետին դարձաւ։ Անհան էր. դէմքին գոյնը նետած կարծես գետին երկարած դիակին դէմքին գոյնը առած էր… մօտեցաւ անոր, ձեռքէն բռնեց ու գրասենեակ տարաւ զայն, հոն նստարանի մը վրայ նստելէ ետք, խիստ և հրամայողական ձեւով մը ըսաւ.

ՀԱԼԵՊ (Շար. 9) Թարգմ. ՎԱՉԷ

ԵՐԿԻՐՆԵՐ ԵՒ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴՆԵՐ

ԼԱՈՍ

ԵՐԿԻՐԸ ՈՐ ՄԷԿ ՄԻԼԻՈՆ ՓԻՂ ԵՒ 536 ՀԵՌԱՁԱՅՆ ՈՒՆԻ

Անկասկած լսած էք Լաոս անունը, որ վերջերս շատ կը գործածուի հեռագրալուրերու մէջ։ Թերեւս այս անուան հանդիպած էք առանց հետաքրքրուելու, որովհետեւ հեռաւոր երկիր մըն է։ Բայց, Լաոս հեռաւոր փոքրիկ պետութիւն մը ըլլալով հանդերձ, կ'արժէ հետաքրքրուիլ իրմով։ Այլեւս աշխարհի փոքրացած արագընթաց օդանաւերու համար։

Լաոսի խնդիրը կրնաք արձագանգը համարել Արեւելք—Արեւմուտք պայքարին եւ սոսր համար կրնայ վիճաբանութեանց ասպարէզ դառնալ ըլլալ Այզընհաուըր—Խրուշչով հանդիպումին։

Լաոս փոքր երկրամաս մըն է Հնդկաչինի թերակղզին մէջ, հիւսիսէն շրջապատուած է համայնավար Չինաստանով, հիւսիս Արեւելքէն՝ Հիւսիս Վիէթնամով, Հարաւ—Արեւելքէն՝ Հարաւէն Վիէթնամով, Արեւմուտքէն՝ Պիրմանիա, Սիամ. Թայլանտ։

Լաոսի մասին հաճելի ծանօթագրութիւններ կարելի է յիշել. ունի մէկ միլիոն փիղ, 25 փոստ հեռագրական կեդրոն, 536 հեռաձայնի գործիք։

ԱՆՁՐԵՒԻՆ ՊԱՇՏԱՄՈՒՆՔ

Լաոսի ժողովուրդը արձրեւէն կ'ակնածի, եւ զայն կը պաշտէ։ Հովանոցը Լաոսի մէջ շատ աւելի օգտակար կը նկատուի, քան որեւէ այլ զէնք։ Լաոսցիի մը համար մեծ պատիւ է ճերմակ հովանոց կրել, որ համահաւասար է, իրենց կարծիքով, անգլիացիի մը պատուոյ որեւէ մէկ շքանշանին։

Երբ կոխ մը ծայր առայ ու երկու կողմերէն զոհեր իյնան եւ այնպէս պատահի որ անմիջապէս անձրեւ տեղայ, կռիւը իսկոյն կը դադարի. այս կ'ընեն յարգելու համար արձրեւը։ Անձրեւը դադրելէ ետք երբ խաղաղութիւնը վերջ չէ գտած, երկու կողմերը կը վերսկսին կռիւը… մինչեւ որ անգամ մը եւս տեղայ անձրեւ։

ԽՈՒՄԲԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆՑ ԴԻՐՔԱՊԱՇՏՕՆԸ

Լաոսի մէջ գոյութիւն ունին խմբակցութիւններ։
Ա. — Կառավարութիւնը՝ գլխաւորութեամբ թագաւորին, գահաժառանգին եւ վարչապետին։
Բ. — Ըմբոստները կազմակերպուած են համայնավարներէ եւ Թայ սեւամորթ ցեղախումբերէն։ Թագաւորը չի կրնար ուղղակի միջամտել ըլլալ քաղաքական գործերուն, իսկ գահաժառանգը կրնայ միջամտել ըլլալ նման գործերու. ան ունի նաեւ հին թանկագին իրերու հաւաքածոյ։ Իսկ վարչապետը Տը Կոլի համակիրներէն է եւ իր հակահամայնավար կեցուածքը երբեք չի ծածկեր։

Ըմբոստներու ղեկավարներէն մէկն է իշխան Սուփ—Հանուֆոնկ, զոր կը յորջորջեն «կարմիր իշխան»։ Ան պետն է նաեւ համայնավարներու ուղեկից ընդդիմադիրներու խմբակին։ Պէտք չէ մոռնալ մօրեղբայր Հօ—Մինհը, վիէթնամցի համայնավարը, որ ժամանակին աման լուացող եղած է Լոնտոնի Քարլթըն պանդոկին մէջ։

ԱՄԵՐԻԿԱՑԻ ԱԶԴԵՑՈՒԹԻՒՆԸ

Լաոսի մէջ Ամերիկացիները իրենց ազդեցութիւնն ու տոլարները կը գործածեն կառավարութեան նեցուկ կանգնելու համար, արպէս զի ան կարենայ ծաւալ ըմբոստութեան յաղթահարել, իսկ Ամերիկացիք կ'ըսեն թէ համայնավար Չինաստան հիւսիսէն եւ իր կարգին նեցուկ է ըմբոստներուն, որովհետեւ Լաոս համայնավար Չինաստանի համար շատ մեծ կարեւորութիւն ունի, ու եթէ համայնավար Չինաստանը յաջողեցաւ իր ազդեցութիւնը հոն տարածել, անպարտելի հզօր ուժ մը կը դառնայ ամբողջ թերակղզին մէջ… եւ իր առջեւ Սիամի առաջաստաններու կը բացուին, դէպի Մալայա տարածուելու համար։

Այս է պատճառը այն միլիոններուն, զորս Միացեալ Նահանգները կը ծախսեն Լաոսի մէջ։

Վերջին ծանօթագրութիւններէն երեւան կու գայ, թէ ինչ որ Միացեալ Նահանգները կու տան «օգնութիւն» անուան տակ, կը գէ կ'անցնի միւս երկիրներու տրուած օգնութիւնները։

Այս միլիոններուն առջեւ զգալաբար կը նուազի Ֆրանսայի հին ազդեցութիւնը, որ կու գայ այն ժամանակներէն, երբ Ֆրանսա ամբողջովին կ'իշխէր թերակղզիին։

1958ին խառն դաշինք մը կազմուեցաւ բոլոր հակահամայնավար խմբակցութիւններու մասնակցութեամբ։ Նոր կառավարութեան միակ նպատակն էր դէմ կենալ համայնավար հոսանքին եւ երկիրը մաքրել խռովարար տարրերէ։ Ան կոչուեցաւ «Երիտասարդներու կառավարութիւն» իր ուժին եւ բարեկարգումի ծրագիրներուն համար։

«Երիտասարդներու կառավարութեան եռանդը գրգռեց համայնավարներու բարկութիւնը Լաոսի, Վիէթնամի եւ Չինաստանի մէջ, եւ հոնկէ է որ ծայր առաւ վերջին ըմբոստութիւնը, որ ժամանակի ընթացքին կրնայ քաղաքացիական պատերազմի վերածուիլ։

Լաոսի ըմբոստներուն կացութիւնը կապուած է համայնավար Չինաստանի ընծայելիք օժանդակութեան։ Մէկ կողմէ այս կացութիւնը կապուած է Ֆորմոզայի շուրջ եղած տարակարծութեանց, միւս կողմէ՝ Այզընհաուըր—Խրուշչով հանդիպումին։

ԿԵԱՆՔԻ ՊԱՏԿԵՐՆԵՐ

ՀՈՎԻՒ ՇՐՎՈՏԻ ՏԱՕՆԱԲԱՆԵԱՆ

ԳՐԵՑ՝ ՎՐ. Ս. Մ. ՄԽԻԹԱՐ

Ճիւղերը դաշտաձին մէջ վանանօր սեւած խոտաւոնքն խաշալերուած՝ կը սկսին իրենց չարագործութեան։ Որ մ՚այ եօթը նաւ ճիւղեր իրենց սահմանին մօտ եղ մը յանկարծ կը ցրջապաւեն Ծրվոտ։ լաւ մը կը ծեծեն ու կը վիրաւորեն զայն, գլուխն կը ձգեն ու յարով մը ամուր մը կապեն անոր ոտքերը։ Վանքին երկու խոշոր ցուլերը հովիւը պաշտպանելու համար ուժգնօրէն կը յարձակին, կը ճնշուին ճիւղերուն վրայ բայց բերանին կապուած բոլայով բան չեն կրնար ընել։ Ճիւղերը հօտէն կը զատեն խանի մը գիրուկ ոչխարներ եւ զանոնք իրարու կը կապեն տանելու համար։ Ծեսոյ կը բերեն մատղաշ ոչխար մը ու կը մորթեն զայն եւ կրակ պատրաստելով կը խորովեն ու կը նստին կուտեն։ Ծրվոտ սխալ արտասւմ կը դիտէ ճիւղերու բրած այս անօրէնութիւնը եւ կ՚այրի իր սիրտը։ Բայց ցաւաղաբանեան ցրդապահ ճիւղերն ճնշած եւ ճիւղերն արիւն կատաղանքերու սպառնալիքի մէջ կը կատակենք զինք որե կը գիմադրութիւն ընելու։

Այս միջոցին, սակայն, ճիւղերն մէկը զազանութիւնը ծայրայեղութեան հասցնելով, ռէֆ կ՚ելլէ, կրակի վրայէն կը վերցնէ սակաւին վառուող փայտ մը եւ զայն Ծրվոտին բերանը կը խոթէ, այրելով անոր լեզուն, լինդերը եւ շրթունքները։ Կը ստրատ Ծրվոտի ամբողջ մարմինը բայց զրպանին կը ճանն ատամարութեան, ուշաթափ կը կ՚իյնայ եւ զոհուելու կարեան խոր ցաւեր մը կ՚առնէ։ ճիւղերը անձիւրութեան խզուած կը մնայ։ Անմիջապէս կը ճամբ ուղղերու բերաններուն կապերը եւ կը կարե իր ոտքերուն կապը եւ ոտքը կը զատէ։ Կը վերցնէ իր ծանր ծեծակոծաւ եւ կը յարձակի ճիւղերուն վրայ։ Առաջին մահացու հարուածը կ՚իջնէ իր բերանը այրողին գլուխին, որուն ուղեղը դուրս կ՚իյնայ եւ փայլատակ կը մնայ։ Կը հարուածէ եօթը ճիւղերն ալ, մինչ իրենց կ՚օժանդակեն իր հաւատարիմ հրոսակ ցուլերը իրենց հասու եղջիւրներով։ Ճիւղերն երեք կը մեռնին խանի մը փայլակ խեղճ, երեքն վիրաւորելուն եւ կորուած սպառելով գլխին կը փախուին, իսկ մէկը գլխու բերեւ վերով մը կը յաջողի փախչիլ։ Ծրվոտ կը հեռացնէ վանքին հօտերը։ Ճիւղերը կու գան կը տանին իրենց վիրաւորները ու մեռեալները։ Դեպքին լուրը կը հասնի վանահօր։

Այդ իրիկուն վանքը կուգան վիրաւոր եւ սպանեալ ճիւղերու ցեղերուն չորս աղաներ վանահայրը տեսնելու։ Վանահայրը կ՚ընդունի զանոնք վանքին հիւրանոցին մէջ եւ անոնց հետ կը խօսի սանուն ճիւղերուն մը։ Աղաները զարմացած բարկութեամբ կը պատմեն թէ հովիւ Ծրվոտ իրենց մարդոցմէն երեքը սպանած եւ չորսը վիրաւորած է եւ վիրաւորներուն երեքն ալ մեռնելու վիճակի մէջ կը գտնուին եւ կը պահանջեն որ հովիւ Ծրվոտ իրենց յանձնուի։

Վանահայրը կը ստանձնի անոնց դէմ իրենց պահանջին համար, ու կ՚ըսէ. «Մեր հովիւը ձեր կողմը անցած չէ, ձեր մարդիկն են որ մեր սահմանէն ներս մտած են եւ անոր վրայ յարձակած ու զանիկա վիրաւորած են։ Ուստի ան ստիպուած է եղեր ինքզինքը պաշտպանել։ Բայց ինչ որ ալ եղած էր պատճառներու մասին, որ վանքին հովիւը ձեզի յանձնենք։ Կ՚ըլլա՞յ։ Ինչու մէկ անգամ մը վանքը չէք պաշտպաներ, կեանքերնիդ ցաւն կանչելով եւ երկար մը ալ աղայի պէս խօսեցէք, եւ ձեր կամքով կու գայ Ծրվոտը որ ձեզ աղէ ձեր հօտերը ավարառելով վայրի մակարդակի կը վերադարձնէ։

Ծրվոտ ճիւղերուն ձեռք կը ձգելու ու կը վերադառնայ, վանահայրը թանձրացնել էր ճիւղերու աղաներուն, վանահայրը իրեն հետ կը բերի կ՚ըսէ եւ կը յաղթէ որ հովուի դատը ասոր ալ չէ։ «Ծրվոտ ես ինքն պաշտպանեց։

(Շար. ը Դ. էջ)

ՍԻՆԵՄԱՐ ՕՓԵՐԱ

Երկուշաբթի 2 Նոյեմբերէն սկսեալ կը ցուցադրէ գղայուն մեծ ֆիլմ մը, որուն, հերոսները իրարմէ զրկուած վիճակի մէջ կ՚ապրին։

ԱԶՔԵՍ ԱՐԵԼԻ ԹԱՆԿ

Պատմութիւնը կոյր և որբ աղջկան մը և այլանդակուած դէմքով երիտասարդի մը որոնք սիրահարած են իրարու։ Ինչ պիտի ըլլայ անոնց վերջաւորութիւնը...։

ԽԱՂԱՐԿՈՒԹԻՒՆՔ՝

ՍԵՄԻՀԱ ԱՀՄԵՏԻ, ՕՄԱՐ ՀԱՐԻՐԻԻ և ՀԻՒՍԷՅՆ ՌԻԱՏԻ ՏԱՆՕԹ.— Ամէն առաւօտ մանկաց ցուցադրութիւն կանոնց, ժամը 10։15ին։

ԲԺՇԿԱԿԱՆ

(Շար. Բ. էջէն)

Նախազգուշացում.— Նկատի ունենալով որ «Քանսեռի» պատճառը և անոր վարակումին կերպերը անծանօթ կը մնան եւ նկատի ունենալով առնուազն մանրէական ըլլալու կասկածը, լաւագոյն է չփամ չառնենալ «քանսեռ» է վարակուողներուն հետ և ի հարկին, մաքրութեան և զգուշութեան միջոցներ պէտք է կիրարկել։ Ուրիշ ոչ է իրական Նախազգուշացութեան միայն գոյութիւն չունին արդեն աանն որ «քանսեռի բնութիւնը կը մնայ անծանօթ։

10) Ապագան.— Աշխարհի բոլոր գիտական հաստատութեանց մէջ փորձեր կը կիրարկուին «քանսեռի մասին եւ ամէն օր, այդ նպատակաւ, անհամար թիւով ամէն տեսակ կենդանիներ կը զոհուին։ Գիտունները լաւատես են և կը յուսան թէ հեռաւոր չէ «քանսեռ»ին պատմութիւնը։

Այդ մաղթանքով կը փակեմ Տասնորդնեաւ

Արեւէլ ՏՈՔԹ. Վ. ՄԱՐՏԻԿԵԱՆ

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄՆԵՐԴ ՏՈՒՐ «ՍՈՒՐԻՍ»ԻՆ

ԶՈՒԱՐՃԱԼԻՔ

Երկաթագործ մը պզտիկ մը կ՚առնէ իր քով՝ իբրեւ օգնական։

— Մտիկ ըրէ, տղաս, կ՚ըսէ անոր։ Կ՚ուզեմ ոս քործը չսուտվ սորվիս և քանի մը ժամէն կրնաս մուրճը գործածել։

— Շատ լաւ, վարպե՛տ, պիտի ջանամ, կ՚ըսէ աշկերտը։

— Ջանալու պէտք չկայ։ Ա՛ռ սա մուրճը։

— Առի, վարպետ։

— Տե՛ս, ունելիով կարմրած երկաթը կը հանեմ կրակէն և կը դնեմ սալին վրայ։ Երբ որ գլուխով նշան կ՚ընեմ, դուն զա՛րկ։

(Երկաթագործը տարի մը հիւանդանոցը կը մնայ՝ ջախջախուած գանկը դարմանել տալու համար)։

+

— Բարեւ, եղբայր, ո՞նց ես։

— Բարեւ, բարեւ, սիրելիս։ Դուն ո՞նց ես։

— Լսե՞լ ես։ Ձեր դասարանցի Սարգիսը գրական գրականութեան քննադատ է դարձել։

— Ի՞նչ ես ասում։ Այսինքն այդպէս էլ պէտք է լինէր։

— Ինչո՞ւ։

— Որովհետեւ նա գրողութեան էլ գրականութիւն չէր սիրում։

+

Ուսուցիչը.— Ձեզի և ձեր կնոջ լողալ սորվեցնելու համար՝ 50 տոլար կ՚առնեմ։

Ա.— Ես լողալ գիտեմ, միայն կինս պիտի սորվի։

Ուսուցիչը.— Ուրեմն 25 տոլար կու տամ...

×

Գիւղացի մը կ՚երթայ ապահովագրական ընկերութեան գրասենեակը և կը փափաքի իրչանմանններ ապահովագրել բակի դէմ։

Պաշտօնեան.— Երբ ձեր գիւղը հրդեհ պատահի մարելու համար ի՞նչ միջոցներ ունիք։

Գիւղացին (քիչ մը մտածելէ յետոյ).— Է՛, կը պատահի որ երբեմն անձրեւ գայ։

+

Մարդ մը գինով կու գայ իր մէկ բարեկամին։

— Սա ի՞նչ բան է, կինդ այնքան վայելուչ և վերջին նորաձեւութեան համաձայն կը հագուի, իսկ քու հագուստներդ միշտ ալ վատ են ու ճնշուած։

— Պատճառը այն է որ կինս նորաձեւութեան գրքերուն կը նայի իսկ ես գրպանիս։

×

Դեկտեմբերի ամսուն երիտասարդ մը միջնորդի մը առաջարկով ճաշարան մը կ՚երթայ հանդիպելու համար հարուստ աղջկան մը որ փեսացու կը փնտռէր։ Աղջիկը տեսնելով, երիտասարդը կը փախչի միջնորդին ականջին ի վար։

— Բայց բարեկամ, այս աղջիկը գէր, տգեղ, չիլ և անատամ է։

— Փսփսալու պէտք չկայ կ՚ըսէ միջնորդը, որովհետեւ աղջիկը խուլ է։

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Հալէպի Ելեկտրականութեան և Փոխադրութեան Հաստատութեան տնօրէնութիւնը կը յայտարարէ, թէ գոյ պահարանի դրութեամբ աճուրդով պիտի ծախէ իւղի երկաթեայ 900 պարապ տակառներ, որոնք կը գտնուին յաւ վիճակի մէջ և ունին 200 լիթր պարունակութիւն։

Ան որ կ՚ուզէ մասնակցիլ այս աճուրդին, իր գինը թող ներկայացնէ Հաստատութեան,— վարչական տնօրէնութեան,— մինչեւ Հինգշաբթի 5 Նոյեմբերի 1959ի յետ միջօրէի ժամը 4ը, իր հետ ունենալով 1000 ս. ոսկիի օրինական երաշխաւորագիրը։

ԸՆԴՀ. ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ԴԵՐՁԱԿՈՒՀԻ ԵՍԹԵՐ ՔԻՒՐՔՃԵԱՆԻ ԿԱՐՈՒՁԵԻ ԴԱՍԵՐԸ

Վկայեալ դերձակուհի ՕՐ. ԵՍԹԵՐ այսու կը ծանուցանէ, որ ձեւագիտութեան եւ կարի դասերը պիտի տայ միայն իր դերձակատան՝ ՈՍԿԻ ՄԿՐԱՏԻ կեդրոնին մէջ, (Թիլէլ պողոտայ, Վագըֆ Մասօնիի շէնքին մէջ)։

Այս պարագան ուշադրութեան կը յանձնուի բոլոր անոնց որոնք կը փափաքին կարճ ժամանակի ընթացքին հետեւիլ եւ ճշգրիտ կերպով կարել եւ ձեւել սորվիլ։

Նոր արձանագրութիւնները կը սկսին Հոկտեմ. 26էն մինչեւ Նոյեմբերի վերջաւորութիւնը։

Արձանագրութեան ժամերն են.— առաւօտեան ժամը 9էն 12, կէսօրէ վերջ 4էն 7։

TELEFUNKEN

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԵՐՈՒԱՆԴ ՔԻՐԷՃԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ

(ՄԷՅՏԱՆ, ԹԱՔՍԻՆԵՐՈՒ ԿԵԴՐՈՆ, ԴԵՂԱՐԱՆ ՄԷՅՏԱՆԻ ԿԻՑ)

Բոլոր ատոմները գերազանցող ԹԵԼԵՖՈՒՆԿԵՆ աշխարհահռչակ ատոմներ և ըլեփփլիների յատուկ ատոմներ՝ որոնք սաւջիդ ամէն երաշխիքով տրամադրելի պիտի գտնէք։

Կը գտնէք նաեւ ԹԷԼԵՖՈՒՆԿԵՆի վերջին նորոյթ ՓԻԿԱՓԻ, որոնք կը նուագեն ամենավերջին նորոյթ եղող երգապնակներ։

Վաճառատան մէջ կը գտնուին նաեւ ոտքով աշխատող կարի մեքենաներ, գիւրամատչելի գիներով, երաշխաւորուած տոկունութեամբ։

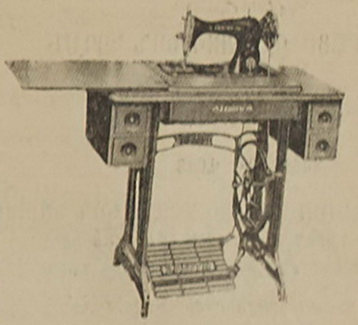

Փափաքողներուն կը տրամադրուի չատ թեթեւ մասնավճարներով։

ԱՅՑԵԼԵՑԷՔ ՍԻ ԱՆԳԱՄ ՄԸ ԴՈՀ ՊԻՏԻ ՄՆԱՔ

կարծես թէ, ամէն տեսակ բացատրութիւն տալէն կը փախչէր։ Հայրական սէրը ամբողջովին արտայայտելու աարիճան տղան դրկած կրկին կրկին համբուրեց անոր երեսները, մինչդեռ պզտիկը լալով կ՚արթննար և մայրը լռելուն անոր ճիչերը, իր վիշտը, մտատանջութիւնը նախանձը կը մոռնար։ Ֆէրնան նորէն դրաւ տղան օրօրոցին մէջ և երկուքն ալ անոր վրայ ծռելով քանի մը անգամներ համբուրեցին զայն։ Այդ պահուն Սըր Ուիլեըմս անձամբ հոն ըլլար, և իր անծածկապարտ մաքուրը այս ընտանիքէն հեռացնել ջանացած երջանկութեան կրկին հաստատուիլը տեսնէր, իր կարողութեանը մասին անպատճառ կասկածիլ պիտի սկսէր։ Բայց յանկարծ Ֆէրնանին մտքին մէջ յիշատակ մը և տխրութեան աղջեւ մնաւոր և անձկալ պատկեր մը գալով, խեղճին զառանցեց կնոջմէն։ Անոր կողոպը և խոր տկարեր կարծես մինչեւ իր սիրտը աղդելով, ամբողջ մարմինը սարսռաց և աչքերուն աղջեւ վարագոյր մը քաշուեցաւ ու անմիջապէս տրտմութիւն նկատուեցաւ անոր դէմքին վրայ։

Ցնցաւ իր կնոջը ձեռքը բռնելով.

— Հէրմին, դուք խոստացաւ մը պիտի ընէք ինծի, ըսաւ։

Նորատի կինը իր ամուսնոյն այս յանկարծական փոփոխութիւնը տեսնելուն պէս, զարմանալով և դողդղալով.

— Ըսէք, պատասխանեց։

— Անցեալ ուխը օրուան մասին ինծի բնաւ բան մը չհարցնել կը խոստանա՞ք։

— Այո՛, կը խոստանամ։

— Ուր գացած ըլլալս և որուն կողմէ խնամուած ըլլալս ալ չպիտի հարցնէք, այնպէս չէ՞։

Խեղճ կինը հասկնալով Պ. տը Շաթօ Մայիի սուտ խօսած ըլլալը.

— Այո, այդ մասին կ՚երդնում, ըսաւ։

Շատ լաւ, այս կերպով երջանկութիւննիդ ձեռք բերած կ՚ըլլաք, ըսաւ Ֆէրնան։

Եւ գաւաթթաղու խորհելով թէ այդ ձեւով կ՚ազատէր զին

քը հետապնդող յիշատակէն։

. . . .

Հետեւեալ առաւօտ Ֆէրնան քունէն արթննալուն, անծանօթ կնոջ տունը տարուած օրը, նուաղումէն սթափելով, չուրջը գտնուող չքեղ կահկարասիներուն զարմանքով նայած ըլլալուն նը մանը այդ առաւ ալ նոյն զարմանքը զգալով չուրջը աչք պըտըտցուց, և հոն այսինքն անծանօթ տանը, նախ գտնուած մի ջոցին ալ իսկոյն, ցաւալի ըլլալու մտա ձեւով մը զարմանք ըզ գաց։ Անցեալ ուխը օրուան մէջ անիկա, անծանօթ կինը չարաւնակ տեսնելու, և աչքերը բացածին պէս գալն իր անուրին մօտ նստած գտնելու այն աստիճան վարժուած էր որ, առաջին անգամ անոր տունը գտնուած պահուն իր ննջասենեակը, իր նորատի կինը ու զաւակը և երջանկութեամբ անցած չորս տարուան յիշատակները փախչածին պէս, այս անգամ ալ իր ննջասենեակին մէջ արթննալուն առաջին օրերը յիշելէ չկրցաւ արգիլել ինքզինքը, և նախ, մտաներուն ծայրը կոխելով, իրեն մօտեցող այդ անծանօթ կինը փնտռեց։

Սակայն քնացող կինը և զաւկին օրօրոցը տեսնելով, հասկնալով, հասկցաւ թէ անծանօթ կինը չպիտի գայ, և յաւէ միայն մը ու խորհրդածութիւն մը մարդս նեղելուն համար զանոնք հեռացնել ջանացած միջոցին, Ֆէրնան մերթ Հէրմինին, մերթ, իրենց սիրոյն միակ արգասիքը եղող զաւկին նայելով, ամէն տեսակ վատ խորհուրդներէ ազատ մնալ կը ջանար, բայց նախորդ օրուան յիշատակները չարունակ ներկայ էին անոր մտքին մէջ։ Վերջապէս անճար մնալով, չորս տարին ի վեր դեռ առաջին անգամ, Հէրմինին ճակատէն չհամբուրած՝ տնէն դուրս ելաւ կաց։

Նոյն պահուն կ՚արթննար Հէրմին, որ քանի քանի գիշերներ այնքան, անձկութեամբ և արտում անցուցած և ուժ ու կարողութենէ ինկած ըլլալուն համար, վերջապէս իրեն վերադար-

ՄՕՏ ՕՐԷՆ

ՄԱՐԻԱ
ՏԵԼ ՔԱՐՄԵՆ
ՏՐԱՄԱԹԻԿ
ԹԱՏԵՐԱԽՈՒՄԲԻՆ
ԿՈՂՄԷ

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ուրֆայի Վերածնունդ Միութեան տարեկան Ընդհանուր Անդամական Ժողովը գումարուեցաւ Կիրակի, 4 Հոկտեմբեր 1959ին, պետական քննիչներու ներկայութեան, իր սեփական Ակումբին մէջ:

Այս ժողովի ընթացքին ընտրուեցաւ Միութեան նոր վարչութիւնը:

ՆՈՐԸՆՏԻՐ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՄԵՔԵՆԱԳՐՈՒՀԻ ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

Առեւտրական հաստատութիւն մը պէտք ունի անգլերէն լեզուով մեքենագրուհիի մը, որ նախընտրաբար գիտնայ նաեւ Արաբերէն:

Դիմել՝ փոստարկղ թիւ 488, կամ հեռաձայն թիւ 12751ի:

ԿԱՐԴԱՑԷՔ
ԵՒ ՏԱՐԱԾԵՑԷՔ
«ՍՈՒՐԻԱ»
ՕՐԱԹԵՐԹԸ

ԿԵԱՆՔԻ ՊԱՏԿԵՐՆԵՐ

(Շար. Գ. էջէն)

Շրվան կը պատասխանէ «Երբ գիս գտարնիդ ձգած էին... փութաերէն մէկը կրակին մէջէն... վերցուց վառած փայտ մը. և իր բոլոր ուժով զայն բերանս խոթեց... ու այրեց զիս... Ատոր համար էր որ հաւատալ չկրցայ զիմնալ... և զարկի անոնց»:

Վանահայրը բարկութեամբ աչնարկ մը կը նետէ աղանձերուն վրայ և ոտքի կ'ելլէ. կը մօտենայ Շրվանին, բռնել կուտայ անոր բերանը և երբ կը տեսնէ անոր լեզուին և լինդերուն վիճակը, անկի կը զայրանայ այդ մեծ անգթութեանը գործադրողներուն դէմ... և կ'ըսէ Շրվանին. «Նա տուր ինձ տասնարանիրդ, տղաս, այլեւս զսն ողջ են անիկ»:

Շրվան խորին գոհունակութեամբ կը վերադարձնէ գինք պաշտպանող պատուիրանքներուն Թագէի. Վանահայրը կը գտնէ տղաներուն և կը պատմէ անոց երեսին. «Այս ցած ու ամբարշ գործունէութեան գործող ձեր մարդիկ պաշտպան են սկած էր, հա՞. Սակէ վերջ վանքին սահմանէն ներս մտանող քրիստոնեայ հետ անկի խիստ պիտի վարուինք, փոր ձեզ կ պիտի անանէք»: Թիրօ տղաները լուռ ու գլխիկոր կը մեկնին վանքէն:

Եւ հոմիր Շրվանին սրով այլեւս ոչ մէկ փերթ վանքի սահմանէն ներս մտաւ:

(Շար. 3 և վերջ)

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Մկրեան և Երեւանեան ընտանիքները իրենց խորին շնորհակալութիւնները կը ներկայացնեն բոլոր անոնց, որոնք անձամբ հեռագրով կամ ծաղիկ փունջով մասնակից եղան իրենց զաւակներուն Յովհաննէսի և Շուշիկի նշանախօսութեան բարեբաստիկ առթիւ:

ԳԻՏԷ՞Ք ԹԷ...

Աշխարհի ամենէն մեծ հրդեհներէն մէկը պատահեցաւ վերջերս Պորնէօ կղզիին մէջ, ուր մոխրացան աւելի քան երեք հազար պաղատու ծառեր

.

Աշխարհի ամենէն պզտիկ թատրոնը՝ չորսով վեց սանթիմ մեծութիւն ունի. կը գտնուի Ասսարբելիա Սիանէյ քաղաքը: Այս մանրանկար թատրոնը՝ կը բաղկանայ 394 էջերէ և կը պարունակէ երկու հազար բառ.

ՍԻՆԵՄԱ ԷԼ-ՇԱՐՔ

ՀԵՌԱՁԱՅՆ 17640

Երկուշաբթի 2 Նոյեմբերէն սկսեալ կը ցուցադրէ գունաւոր ֆիլմ մը, որ պատմութիւնն է այն անգլիացիներուն, որոնք իրենց կիներով ու զաւակներով գերի ինկան ճարոնցիներուն ձեռքը Մալայայի մէջ, երկրորդ աշխարհամարտին ընթացքին: Այս ֆիլմին մէջ պիտի տեսնենք բոլոր այն զժուարութիւնները տանջանքներն ու չարչարանքները, որոնց կ'ենթարկուին անոնք:

ՊԱՏԵՐԱԶՄԱԿԱՆ ԱՐԳԵԼԱՐԱՆՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ

ԴԵՐԱԿԱՏԱՐՆԵՐ

ՓԵԹԸՐ ՖԻՆՉ և ՎԻՐՃԻՆԻԱ ՄԱՔԵՆԱ

ՆՇՈՒՄ.— Այս ֆիլմը, աւելի յուզիչ, աւելի զօրաւոր ու աւելի հոյակապ է քան «ՔՈՒԷՑ ԳԵՏԻ ԿԱՄՈՒՐՋ»ը ֆիլմը:

ՈՒՂՂՈՒԹԻՒՆ ԼՈՒԱՑՔԻ

Ա.— 1 քիթին տաք ջուրին մէջ 2 կերակուրի լման դգալ աթէքս լուծէ, ու 3 դգալ ալ աթէքս օճառի մանրուք կամ մի միայն 3 դգալ աթէքս, պայմանաւ որ միասին ուրիշ որեւէ լուացքի փոշի չըլլայ, ապա հագուստները տաշտի մը մէջ դնելով չփէ:

Նոյն քանակութեամբ աթէքս և օճառի մանրուք կամ մի միայն աթէքս լուծէ եռացող ջուրին մէջ. գիր հագուստները անոր մէջ և թող տուր որ քանի մը ժամ եռայ: Ետքայ հանէ՝ զանոնք և ջուրով ցողուէ ու պիտի ունենաս ձիւնի պէս ճերմակ և անբիծ հագուստներ.

ԼՈՒԱՑՔԻ ՄԵՔԵՆԱՅԻ ՀԱՄԱՐ

2 կերակուրի դգալ աթէքս և 3 դգալ օճառի մանրուք կամ մի միայն 4 դգալ աթէքս (պայմանաւ որ միասին ուրիշ որեւէ լուացքի փոշի չըլլայ) լուծէ 1 քիթին տաք ջուրի մէջ. Հագուստները դնելէ ետք թող տուր որ հոն մնան տասը վայրկեան, ապա կրկնէ անգամ մը եւս եռացած ջուրով, ու յետոյ ցողուէ պաղ ջուրի մէջ: Այժմ չորցնելու պատրաստ են հագուստները:

Աթէքսով բախտ փորձէ... այս հաճոյքին համար փորձ մը պէտք է:

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ՍՏԱՆՁՆԷ

Հռոմի մէջ, ոստիկանութիւնը վերջերս քննած է բազմայարկ շէնք մը և հոն բնակող 24 ընտանիքներէն վեցին թելադրած է որ, կարելի եղածին չափ շուտով հեռանան անկէ, որովհետեւ վախ կայ որ շէնքը փուլ գայ:

Բնակիչները մերժած են ընթացք տալ ոստիկանութեան թելադրանքին և սպառնացած են յայտարարութիւն մը, թէ իրենք կը սանձեն թելադրանքը մերժելու հետեւանքներուն պատասխանատուութիւնը:

Ոստիկանութիւնը յայտարարած է թէ շէնքը թեեւ յիսուն տարի առաջ շինուած է, բայց հիմերը խախտած են, որովհետեւ ջուրի խողովակ մը խորտակուած և ամբողջ ջուրը հիմերուն տակ լեցուած է:

Հ. Բ. Ը. Մ. Հ. Ե. Ը.

ՀԱՐՑ ՈՒ ՊԱՏԱՍԽԱՆԻ ԵՐԵԿՈՅ

Կազմակերպութեամբ

ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲԻՆ

ԿԸ ՊԱՏԱՍԽԱՆԵՆ

ԱՐԺ. ՏԷՐ ԽՈՐԷՆ ՔՀՆՅ. ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ
ՎԵՐ. ԱՍԱՏՈՒՐ ԱՍԱՏՐԵԱՆ
ՏԻԿ. ԱՂԱՒՆԻ ԳԱԶԱՆՃԵԱՆ
ՏԻԿ. ՀԵՐՄԻՆԷ ՖԷՐՄԱՆԵԱՆ
ՏՈՔԹ. ՌՈՊԵՐ ՃԷՊԷՃԵԱՆ
ՏՈՔԹ. ՃՈԶԷՖ ԳԱՐԱԳԵԱՆ
ՊՐՈՖ. ԶԱՐԵՀ ԴԱՐԵԱՆ
ՏԻԱՐ ՀԱՅԿ ԴԱՒԹՈՒՄԵԱՆ
» » ԱՐՄԷՆ ՏԷՐ ՎԵՏՐՈՍԵԱՆ
» » ԳԷՈՐԳ ՆԱԶԱՐԵԱՆ

Տեղի կ'ունենայ Հինգշաբթի, 5 Նոյեմբեր 1959, երեկոյեան ժամը 8.30ին Հ. Ե. Ը.ի Ակումբը:

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Այցգային բարերար հանգուցեալ **ՄԻՀՐԱՆ ԳԱՐԱԳԷՕԶԵԱՆ**ի մահուան ԻԲԴ տարելիցին առթիւ, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի 1 Նոյեմբերի 1959 Կիրակի օր, առաւօտեան ժամը 10ին, Սրբոց Քառասնից Մանկանց եկեղեցւոյ մէջ, քարոզ եւ նախագահութեամբ Բերիոյ Թեմի Առաջնորդ

Գերշ. Տ. Ղեւոնդ Արքեպիսկոպոսի

Սիրով կը հրաւիրուին բոլոր քահանայ հայրերը, եւ անոնք որոնք կը փափաքին յարգել յիշատակը բարեկեր հայուն:

ԴԻՒԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՐԵՐԱՐԻ ԽՆԱՄԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆ

Հալէպ 28 ՍԵՊՏ. 1959

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Ամերիկայի Լոս Անճելըս քաղաքին մէջ հանգուցեալ Դր. ՀԱՅԿ ԳԻԼԵՏՃԻԿԵԱՆԻ մահուան քառասունքին առթիւ հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 1 Նոյեմբեր 1959, յաւարտ Ս. Պատարագի, Ս. Գէորգ Եկեղեցիին մէջ, Մէյտան.

Հանգուցեալին յիշատակը յարգողներէն կը խնդրուի ներկայ գտնուիլ:

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Հանգուցեալ ՅՈՎՍԷՓ ՓԱՐԹԱՄԵԱՆԻ մահուան Ա. տարելիցին առթիւ հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 1 Նոյեմբեր 1959, յաւարտ Ս. Պատարագի, Ս. Գէորգ Եկեղեցին.

Հանգուցեալին յիշատակը յարգող բարեկամներն ու ազգականները կը հրաւիրուին ներկայ գտնուիլ:

ԱՐՈՒԵՍՏԻ ԵՒ ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ ԵՐԵԿՈՅ

Կազմակերպուած

ԿՐԹԱՍԻՐԱՑ ՎԱՐԺՈՒԹԵԱՆ ԿՈՂՄԷ

Շաբաթ 7 Նոյ. 1959 երեկոյեան ժամը 9ին

Հ. Բ. Ը. Մ. Ի ՍՐԱՀԸ, ԱԶԻԶԻԷ

ՅԱՅՏԱԳՐԻ ՎՐԱՅ

ԱՐԱԲԱԿԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ՍՊԱՆԱԿԱՆ ՊԱՐԵՐ

ՄԵՆԵՐԳ, ՆՈՒԱԳ Եւ ԱՌԱՋԻՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ

ԱՐՏ. ԲԱՐԱՅԵԱՆԻ «ՀԱՐՍՆՑՈՒՆԵՐԸ» ՌԻԼԱՅԻ

ՏՈՄՍԵՐԸ ՍՏԱՆԱԼ ԿՐԹԱՍԻՐԱՑ ՎԱՐԺՈՒԹԵՆԷՆ

ձած ըլլալը կարծած ամուսնոյն քովը փնտռեր էր:

Ֆէրնան անձայն և զաղի պէս անկողնէն ելլելէն վերջը, սափրուեն ծայրը կոխելով ելաւ դուրս: Ան օդի և առանձնութեան պէտք ունենալուն համար, կը յուսար թէ արեւուն առաջին ճառագայթներովը ու առաւօտեան առաջին զեփիւռովը, քիչ մը հանգստութիւն պիտի գտնէր և գիշերուան երեւոյթներուն խառնիխուռն յիշատակներէն հեռու մը չպիտի մնար:

Հէրմին, անցնող ամեն օրուան միջադէպներէն անհանգստութիւններն ու մտատանջութիւնները աւելցնելով, միայն ամուսնոյն կորսուած ըլլալը իմացած էր միայն, և այդ գիշեր ալ բոլոր էր անոնց:

Առաւօտ ըլլալուն, անձրեւները դանդաղեցին իմացան Ֆէրնանին նոյն գիշերը տուն վերադարձած ըլլալը:

Ինչ և իցէ, Ֆէրնան առաւօտ միտքէ երթալով իր շատ գեղեցիկ մտածումներն պատրաստել տալ վերջ յայտնելով թէ շուրջը ձեռքին զայն հեծնելէն ձին արագութեամբ ճամբայ ելաւ դէպի Հավր փողոցը: Սրտին տակնուվրայութեան պատճառաւ, շատ մը տեղեր երթալէ վերջը, ժամը տասներկուքին միջոցները վերադարձաւ տուն:

Այդ պահուն Հէրմին ելած կը սպասէր: Երբ զմրուխտ կինը արթննալով չտեսաւ իր ամուսինը մեծ սարսափի մէջ ինկաւ, խորհելով թէ արդեօք Ֆէրնան նորէ՞ն փախած կամ թէ իր հակառակորդուհին մինչեւ իրենց տունը գալ համարձակելով՝ ամուսինը գլխէ հանա՞ծ էր: Բայց յետոյ սպասուհիէն իմանալով թէ Ֆէրնան ձի հեծնելով մեկնած էր, հանգստացաւ սիրտը, քանզի ան ամեն առաւօտ սովորութիւն ունէր այդ տարօրինակ ձին հեծնելով պտոյտի երթալու:

Հէրմին նոյն առաւօտ, տեսանողներուն հրացան պատճառելու ատեն գեղեցիկ և հրապուրիչ դէմք մը հագած ըլլալով. Ֆէրնան զայն տեսած ատեն, կրկին մոռցաւ ամեն բան.

Այն օրը կնոջը և զաւկին քովը մնալ կէս օրէն վերջը սոր

(ՇԱՐՈՒՆԱԿԵԼԻ 220)

Բանի որ ներողութիւն կը խնդրեր ան, աւելին յանցաւոր էր:

Հետեւաբար նորատի կինը չխօսելով նայելով ամուսնոյն, որ ասպէս շարունակեց.

— Այո, սիրելի հրեշտակս, ձեզի սիրով և ձեր ալ կատարեալ վայելող Ֆէրնան, տղուշի պէս, աղու մը պէս շարժեցաւ: Ամուսնութեան խնդրութեանց տանը անցած ըլլալը և կին մը ու զաւակ մը ունենալը մոռնալով, իր սիրելի կինը պարահանդէսին մէջ ձգելով, իրեն չպատկանող կեանքը, լոկ ախտաւոր պատճառաւ մը վտանգի մէջ դնելով պարահանդէսէն դուրս ելաւ: Այո, թղթախաղի միջոցին ծագած վէճի մը հետեւանքով, առաւօտեան ժամը երկուքին մենամարտելու գացի:

Այս պահուն Ֆէրնանի ըրած խօսքերը անկեղծ ըլլալով, ան անծանօթ կինը մոռցած, միայն իր կնոջը վրայ կը խօսէր:

— Այնպէս ըլլալը գիտէի, գուշակած էի, ըսաւ Հէրմին սարսռալով և սիրտանց աչքերով անոր նայելով. բայց թեթեւ վէրք մը միայն ստացած ես այնպէս չէ՞:

Նորատի կինը այս խօսքերը ըրած ատեն անոր վէրքին մարմնոյն ո՞ր կողմը գտնուիլը հասկնալ ուզելու պէս նայելուն համար, Ֆէրնան.

— Վէրքս բան մը չէ սուրի թեթեւ վէրք մըն է պատասխանեց:

Սակայն շրթունքներուն վրայ ժպիտ երեւնալով հանդերձ, իր մտատանջութեանը պատճառաւ դէմքը տրտմութիւն պատած.

— Սակայն և այնպէս, այս վէրքին պատճառաւ, աւելի որ անկողին ինկայ, նախ և առաջ, հաւատացէք, յետոյ զաւանելու պէտք, զիս ո՛ր տանելնին, ձեզի ինչ գրելնին չեմ գիտեր: Աւ բոլոր առանց երազի նման բաներ են, ըսաւ ձեռքը ճակտին տանելով:

Այս խօսքերէն վերջը Ֆէրնան ոտքի ելլելով, կնոջը նոյն սենեակին քովի սենեակը վազեց և զաւկին օրօրոցին մօտենալով

ՍԱՀԱՐԱՆ

ԹՂԹԱԴՐԱՄ	
Իրաքեան դինար	9,65
Յորդանանեան դինար	1000
Եգիպտական	705
Սթերլին պանքնօ	1005
Սթերլին չէք Լ.	1000
Սթերլին չէք ազատ	1010
Տոլար պանքնոթ	360,50
Տոլար չէք	361,00
Տոլար հեռագիր	362,00
Լիբանանեան	111,50
Ֆրանսական 1000 ֆրանք	730
Իտալական 1000 լիրէթ	575
Զուիցերական ֆրանք	83
Գերմանական Մարք	
ՈՍԿԵԴՐԱՄ	
Անգլիական հնչուն	34.00
Թրքական բիշտակ Ղազի	30.00
ԹՐՔԱԿԱՆ ՌԻՇԱՏԻ	24,45

ԱՆԱՑՆՈՂ–ՈՊՏԻՉԱՐԾ

ՓՐՈՖ. ՖԵԼԵՔԻ

ՅԱՏՈՒԿ ԱՏՏԱՄԱԿԵՏ

ՊԱՂԼԱՍԸ ՊՈԼՍԵՑԻ

Կարաս Ջամէի դիմաց թիւ 16օրթուղիա ճիւղում կոչուն թիւ 181 տուն, առաջին յարկ